

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 271/18
R: 06-07; 012-07/18

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO
I VODNO GOSPODARSTVO BRČKO DISTRIKTA BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12.2017. godine**

Brčko, lipanj 2018. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA	6
2. UVOD	8
3. OPĆI DIO	8
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	10
5. NALAZI I PREPORUKE.....	11
5.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA	11
5.2. USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA.....	13
5.3. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA.....	13
5.4. PRIHODI I PRIMITCI.....	14
5.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆIH IZDATAKA	15
5.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade.....	15
5.5.2. Izdatci za putne troškove	15
5.5.3. Izdatci za energiju	16
5.5.4. Izdatci za komunalne usluge	16
5.5.5. Izdatci za tekuće održavanje.....	16
5.5.6. Ugovorene usluge	16
5.5.7. Tekuće potpore	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
5.6. PRORAČUN KAPITALNIH POTREBA	20
5.7. OSTALI NALAZI.....	21
5.7.1. Godišnji popis sredstava i obveza na dan 31. 12. 2017. godine	21
6. KOMENTAR.....	22

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO VODITELJU ODJELA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2017.** godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08; 29/14 i 23/16) i primjenljivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za prezentaciju finansijskog poslovanja, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Odjel u 2017. godini nije sastavljao polugodišnja izvješća gradonačelniku o realizaciji poticaja, što nije sukladno odredbama članaka 9 i 10 Zakona o poticajima u poljoprivredi.
- Izdatci za ugovore o povremenim i privremenim poslovima realizirani su u iznosu od 175.343,81 KM, na temelju ugovora o posebnim poslovima koji se uglavnom odnose na realizaciju poticaja i druge poslove koji su sistematizirani u organizacijskom planu. Pravilnik o radu nije uredio način izbora izvršitelja i utvrđivanje naknade za poslove tako da su isti vršeni su bez postojanja unaprijed utvrđenih kriterija.
- Izdatci za potpore pojedincima na ime poticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje za 2017. godinu izvršeni su u iznosu od 10.718.763,58 KM. Dokumentiranje činjeničnog stanja za proizvodnje započete i okončane prije donošenja proračuna i Pravilnika o poticajima u 2017. godini, vršeno je sastavljanjem privremenih zapisnika s kriterijima koji su važili za 2016. godinu bez dosljednog dokumentiranja ispunjenosti općih uvjeta koji se odnose na obvezu poljoprivrednih proizvođača da sjetvu, sadnju, tov i držanje stoke vrše po standardnim tehnologijama sukladno suvremenoj stručnoj praksi. Zbog procijenjene mogućnosti nedostatka odobrenih sredstava do usvajanja amandmana na proračun isplata je vršena do 80 % priznatog iznosa, a nakon odobravanja dodatnih sredstava amandmanima na proračun obračunana je razlika koja je uračunata u izvršenje proračuna za 2017. godinu i s razgraničenja isplaćivana u 2018. godini.
- Izvršenje popisa sredstava, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2017. godine nije izvršeno sukladno Uputi u popisu u dijelu propisanog roka, neizvršavanja popisa imovine u ZUP „Krug strojeva“, uključivanja u popis sredstava koja nisu vlasništvo Distrikta u iznosu 88.11261, KM i zaduživanja imovine po korisnicima - uredima.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Odjela tijekom 2017. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora
Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor
Nekir Suljagić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela za 2017. godinu, konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a radi njihovog otklanjanja, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na finansijsko poslovanje Odjela prilikom izvršavanja značajnih transakcija i aktivnosti Odjela.

Potrebno je uspostaviti procedure nužne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Odjela uspostavljanjem sistemske komunikacije između sudionika i djelatnog monitoringa od rukovodstva Odjela radi stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

Potrebno je osigurati da se izvješćivanje o realizaciji i rezultatima poticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o poticajima u poljoprivredi.

Potrebno je godišnje programe rada donositi u roku propisanom Statutom Brčko distrikta BiH i istim definirati mjerljive aktivnosti vezane za realizaciju postavljenih ciljeva.

Potrebno je pravodobno poduzimati radnje i aktivnosti nužne za realizaciju ciljeva, a izvješća o stupnju izvršenja programskih zadataka temeljiti na mjerljivim usporednim podacima.

Potrebno je osigurati pravodobno praćenje izvršenja plana prihoda radi njegovog usuglašavanja s planiranim veličinama i realnog obrazloženja odstupanja stvarnih od planiranih veličina i dosljedne primjene odredaba Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je radi osiguranja veće transparentnosti u postupku planiranja i nadzora namjenske uporabe odobrenih proračunskih sredstava, unutarne preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10 % prvobitno odobrenog iznosa za te namjene, a povećanja iznad 10 % realizirati u postupku rebalansa proračuna.

Potrebno je dopuniti kriterije za odabir prioriternih poljskih puteva objektiviziranjem načina vrednovanja udjela pojedinačnog kriterija kako bi se istom metodologijom vrednovali svi zahtjevi i izvršilo njihovo rangiranje ili utvrđivanjem redoslijeda primjene pojedinačnog kriterija na temelju čega bi se izvršila ocjena prioriteta u okviru raspoloživog iznosa.

Potrebno je definirati posebne poslove u Odjelu, izvršiti njihovo vrednovanje i definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu odredbi ugovora u dijelu mjesečnog izvještavanja o obujmu i vrsti izvršenih poslova.

Potrebno je uspostaviti učinkovite procedure kontrole ispunjenosti uvjeta za poticaj koje će osigurati pravodobnu i dosljednu provedbu Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu, kao i unificirano dokumentiranje njihovog izvršenja sukladno prirodi djelatnosti koja je predmet poticanja.

Potrebno je potpore neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji s programskim ciljevima Odjela.

Potrebno je definirati proceduru naknadne kontrole namjenskog korištenja odobrenih potpora s unificiranim formularima planova i izvješća korisnika potpora po analitičkim pozicijama prema odobrenim namjenama.

Potrebno je prilikom kreiranja programa utroška potpora u kriterije za dodjelu potpora uključiti pravdanje zadnje odobreno potpore bez obzira na godinu odobrenja i davatelja potpore –proračunskog korisnika Brčko distrikta BiH.

Potrebno je radi povećanja učinkovitosti u realizaciji kapitalnih projekata, pravodobno osigurati potrebne preduvjete za njihovu realizaciju (izvori financiranja, projektna dokumentacija, imovinskopravni odnosi, provedba postupaka javnih nabava) kao i uvođenje izvođača radova u optimalnim rokovima kako bi se projekti okončali u okviru razdoblja za koje su odobreni.

Potrebno je zbog složenosti procedure financiranja i nabave radova, prilikom realizacije navedenih projekata osigurati kontinuiran efektivan nadzor od Odjela, u cilju pravovremenog i detaljnog informiranje nadležnih institucija o tijeku projekta, obujmu, kvaliteti i vrijednosti izvršenih radova radi omogućavanja poduzimanja mjera za otklanjanje uočenih nedostataka i racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima.

Potrebno je kod višefaznog stjecanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek uporabe, a imenovanjem istog omogućiti njegovu pouzdanu identifikaciju sukladno njegovoj funkcionalnoj biti.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis sredstava, tražbina i obveza Odjela, osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduživanja po uredima, obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.

NALAZI I PREPORUKE OBAVLJENE REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO

2. UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Odjela za 2017. godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima, kao i na temelju Godišnjeg plana revizije.

3. OPĆI DIO

Odjel je, primjereno odredbama Statuta Brčko distrikta BiH, Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacijskog plana Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, nadležno za:

- unapređenje i razvoj poljoprivrede, šumarstva, uzgoj životinja, lov i ribolov;
- režim, uporabu, korištenje i zaštitu voda i vodotoka;
- agroindustriju;
- veterinarsku djelatnost;
- zaštitu i unapređivanje šuma;
- ruralni razvitak;
- i druge poslove iz nadležnosti Odjela određene zakonom i drugim propisima.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti Odjela, na način propisan člankom 2 Organizacijskog plana, utvrđene su sljedeće organizacijske jedinice:

1. Pododjel za poljoprivredu,
2. Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo,
3. Pododjel za veterinarstvo,
4. Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak.

Pododjel za poljoprivredu nadležan je za:

- razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH;
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- stvaranje uvjeta u Brčko distriktu BiH za postprivatizacijsko investiranje;
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Brčko distriktu BiH.

Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo nadležan je za:

- pripremanje i provedbu zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva s ciljem racionalnog korištenja i zaštite šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite divljači i lovišta, racionalnog korištenja i zaštite voda i vodnog dobra;

- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnose na oblast šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva;
- pripremanje strategija i razvojnih politika upravljanja šumama i šumskim fondom, lovištima i lovnim fondom, vodama, vodoprivrednim objektima i javnim vodnim dobrom;
- pripremanje akata, analiza i informacija iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva;
- pripremanje stručnih podloga i rješenja za izradu razvojnog programa šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva;
- čuvanje i zaštitu šumskog fonda kroz organizirani rad čuvarske službe;
- izradu prijedloga proračuna Pododjela;
- implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva te koordinaciju s međunarodnim organizacijama koje financiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti Pododjela;
- davanje stručnih mišljenja, tumačenja i uputa iz djelokruga rada Pododjela;
- provedba međunarodne suradnje, praćenje provedbe ugovora, konvencija i projekata;
- pripremanje potrebnih izvješća Vladi i Skupštini kao i drugim nadležnim institucijama.

Pododjel za veterinarstvo nadležan je za:

- publiciranje veterinarskih certifikata, uputa i potvrda;
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi osiguranja zdravstvene ispravnosti;
- praćenje i kontrolu trgovine i uporabe lijekova u veterinarskoj medicini;
- kontrolu učinkovitosti i štetnosti lijekova;
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih stanica i embrija, kao i vode za napajanje životinja;
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnoj i nacionalnoj razini sukladno propisima;
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- osiguravanje izvođenja kontrole imunosti;
- osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- uvođenje i razvijanje informacijskog sustava u veterinarstvu BiH.

Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak nadležan je za:

- izradu planova za ruralni razvitak sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva sukladno prirodnoj bazi resursa;
- koordinaciju razvoja spomenutih planova od Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvoj malih poduzeća u ruralnim područjima);
- odabiranje pilot-projekata za implementaciju na temelju ocjene ekonomskog i socijalnog učinka koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu, a pogotovu ruralnu zajednicu;
- kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući male sheme za započinjanje biznisa;
- provedba aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjelu;
- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- monitoring kredita i projekata;
- potporu osiguranju ruralnih kredita;
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Za izvršenje poslova iz djelokruga rada Odjela sistematizirano je **71** radno mjesto u Organizacijskom planu, dok je na dan 31. 12. 2017. godine u Odjelu bilo **64** zaposlenika. Odjel je smješten u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje Odjela za 2017. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz njegove nadležnosti i ovlastima sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Na temelju Izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2016. godinu broj 01-02-03-13-354/17 od 13. 7. 2017. godine Odjel je sastavio Akcijski plan po preporukama iz Izvješća s obrazloženjem i komentarima izvješća i mjerama za rješavanje primjedbi iz revizorskog izvješća, te isti dana 11. 8. 2017. godine dostavio Uredu za reviziju.

Uvidom u planirane aktivnosti i izvješće o radu Odjela za 2017. godinu, te osvrtom na realizaciju danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke**

Odjel je realizirao preporuke koje se odnose na:

- Pravodobno dostavljanje Akcijskog plana za implementaciju preporuka po izvještaju za 2016. godinu,
- Pravodobno i efektivno praćenje izvršenja proračuna za pravilnu klasifikaciju izdataka,
- Usklađivanje kandidiranih sredstava s odobrenim proračunom,
- sadržaj programa rada.

- **Nerealizirane preporuke**

Odjel nije realizirao preporuke koje se odnose na:

- usuglašavanje i praćenje plana prihoda s planiranim veličinama,
- vršenje preraspodjele tekućih izdataka u okvirima 10 % iznosa za te namjene odobrene prvobitnim proračunom,
- zaključivanje ugovora o posebnim poslovima za obavljanje poslova ispražnjenih pozicija,
- pravodobno donošenje Pravilnika o poticajima prije razdoblja na koje se odnosi,
- dosljednu primjenu odredaba Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji prihoda,
- odobravanje potpora neprofitnim organizacijama bez precizne namjene sredstava,
- nominiranje i vrednovanje stalnih sredstava nakon izgradnje.

Preporuke nerealizirane iz prethodne dvije godine:

- ažuriranje postojećih akata o internim kontrolama,
- šestomjesečno izvješćivanje o realizaciji i rezultatima poticaja,
- planiranje i izvršenje popisa imovine i obveza na način i u rokovima propisanim Uputom.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. *Rukovodstvo i sustav internih kontrola*

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, sukladno zakonu i uputama gradonačelnika, predlaže nužne mjere radi efikasnog i efektivnog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjela, zalaže se za poboljšanje stanja u oblastima iz svoje nadležnosti te zastupa i štiti interese zaposlenih u tim oblastima.

Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji pružaju pomoć voditelju Odjela u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Radi ostvarenja programskih ciljeva, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola, što spada u odgovornost rukovodstva. Elementi interne kontrole uspostavljeni donošenjem Pravilnika o internoj kontroli i pojedinačnih akata i procedura usmjereni su na konkretne procese: prijam i obradu zahtjeva, odobravanje poticaja, naknadnu kontrolu podnesenih zahtjeva i ispunjenost kriterija propisanih Pravilnikom o poticajima, prodaju drvnih sortimenata, dodjelu šumskih sadnica, kontrolu čišćenja prostorija, kontrolu uporabe telefona, vođenje registra poljoprivrednih gospodarstava.

Prilikom definiranja kontrolnih procedura nije izvršena identifikacija značajnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje postavljenih ciljeva Odjela, procjena vjerojatnosti njihovog nastanka i njihovog utjecaja na poslovanje Odjela, kao i definiranje odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju negativnih učinaka na poslovanje.

Uspostavljene procedure, zbog usmjerenosti na pojedinačne aktivnosti Odjela, ne daju dovoljnu osnovu za uspostavu cjelovitog i efikasnog sustava internih kontrola. Izuzev toga, u sustavu internih kontrola nedostaje adekvatan sustav nadzora, informiranja i komunikacija o nalazima kontrolnih aktivnosti, kako unutar Odjela tako i sa ostalim sudionicima izvan Odjela u povezanim poslovnim procesima.

Kontrolni postupci, obavljani na temelju općih uputa iz Organizacijskog plana, su formalizirani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti, i to:

- nepravodobnost donošenja programa rada za 2017. godinu,
- nepravodobnost izvješćivanja gradonačelnika o realizaciji i učincima poticaja,
- propusti u analitičkom praćenju izvršenja proračuna i nepravodobnom usklađivanju evidencija o prihodima s evidencijama u Glavnoj knjizi Trezora prilikom sastavljanja obrazloženja o izvršenju proračuna,
- nedosljedno dokumentiranje ispunjenosti općih uvjeta za poticaj u dijelu primjene suvremenih tehnologija i stručnih praksi u poljoprivrednoj proizvodnji,
- zaključivanje ugovora o posebnim poslovima za poslove postojećih sistematiziranih pozicija bez postojanja propisane procedure izbora izvršitelja i utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova,
- izvršenje popisa na način i u roku koji nisu sukladni propisanoj Uputi.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerojatnosti njihovog nastanka i utjecaja na financijsko poslovanje Odjela prilikom izvršavanja značajnih transakcija i aktivnosti Odjela.

Potrebno je uspostaviti procedure nužne za eliminiranje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljivu razinu te osigurati kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Odjela uspostavljanjem systemske komunikacije između sudionika i efektivnog monitoringa od rukovodstva Odjela radi stalnog unapređivanja sustava internih kontrola na temelju uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

5.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Člankom 9 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 11/06; 19/07 i 15/10) je utvrđena obveza Odjela da koncem godine ili periodično izvješćuje gradonačelnika o realizaciji poticaja, dok je člankom 10 propisana obveza gradonačelnika da Skupštini Distrikta dva puta godišnje, šestomjesečno, dostavlja izvješća o rezultatima poticaja.

Revizijom je utvrđeno da Odjel u 2017. godini nije sastavljao polugodišnja izvješća o realizaciji poticaja, niti su od gradonačelnika sastavljana izvješća o rezultatima poticaja u funkciji uspostave adekvatnog sustava monitoringa u korištenju poticaja definiranog Općom politikom Brčko distrikta BiH za razdoblje 2016. - 2020. godina i ocjene realizacije zakonom postavljenih ciljeva, što nije sukladno navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je osigurati da se izvješćivanje o realizaciji i rezultatima poticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o poticajima u poljoprivredi.

5.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama članka 58 Statuta Brčko distrikta BiH utvrđena je obveza podnošenja godišnjeg izvješća o radu Vlade Distrikta i programa rada Vlade za iduću godinu na koncu svake kalendarske godine. Revizijom smo utvrdili da je Program rada Odjela za 2017. godinu, kao sastavni dio Programa Vlade Distrikta, sastavljen i dostavljen tajniku Vlade Distrikta 19. 1. 2017. godine, to jest, nakon isteka roka propisanog Statutom.

Zbog potrebe usuglašavanja Plana rada s Općom politikom Brčko distrikta BiH za razdoblje 2016. - 2020. godina izvršena je korekcija Plana rada i isti je dostavljen 16. 3. 2017. godine.

Odjel je izradio Program rada za 2017. godinu s pet ciljeva djelovanja, i to:

1. izrada planova za ruralni razvitak, implementacija projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita te poboljšana kreditna potpora u oblasti poljoprivrede,
2. razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH,
3. racionalno korištenje i unapređenje šumskog fonda, uređenje vodotoka i povećanje stupnja zaštite od poplava,
4. povećanje stupnja zaštite zdravlja životinja i smanjen stupanj opasnosti prelaska zaraza na ljude i
5. aktivnosti u borbi protiv korupcije.

Sukladno postavljenim ciljevima, Odjel je po isteku godine izradio Izvješće o radu u kojem su pojedinačno navedene aktivnosti u 2017. godini koje su provedene s ciljem njihove realizacije s ocjenom stupnja realizacije i obrazloženjem uzroka u slučaju neizvršenja.

Od aktivnosti s realizacijom cilja 1 od 4 aktivnosti realizirane su dvije, a samo djelomično su realizirane aktivnosti na sudjelovanju u provedbi strategija na razini BiH i realizacija kreditne linije iz oblasti poljoprivrede.

Od 4 planirane aktivnosti na realizaciji cilja 2 distribucija poticaja je izvršena djelomično, dok 2 aktivnosti nisu realizirane: funkcioniranje sustava protugradne zaštite u 2017. godini s obzirom

da na raspisani tender nije bilo prijava; kao ni planirani zakoni o pčelarstvu, ambroziji, izmjene zakona o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Kao jedina planirana aktivnost u borbi protiv korupcije planirano je pojačanje interne kontrole i poboljšanje procedura rada kompletnog Odjela. U izvješću nisu prezentirani usporedni podatci (prošla godina ili plan tekuće godine) tako da se ne može dati ocjena stupnja realizacije postavljenog cilja.

Potrebno je godišnje programe rada donositi u roku propisanom Statutom Brčko distrikta BiH i istim definirati mjerljive aktivnosti vezane za realizaciju postavljenih ciljeva.

Potrebno je pravodobno poduzimati radnje i aktivnosti nužne za realizaciju ciljeva, a izvješća o stupnju izvršenja programskih zadataka temeljiti na mjerljivim usporednim podacima.

5.4. Prihodi i primitci

Odjel je za 2017. godinu planirao prihode u iznosu od **1.001.900,00 KM**, a ostvario u iznosu od **1.084.481,35 KM** ili 108,2 % (tablica br. 3 u prilogu Izvješća).

Prihodi se odnose na:

- **administrativne pristojbe** na uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom, na rješenja o dozvoli za uvoz, na zahtjev za polaganje ribolovačkih ispita, uvjerenja o položenom ribolovačkom ispitu, na vodogosp. uvjete i suglasnosti, dozvole, na zahtjev za sječu u privatnim šumama u iznosu **1.916,10 KM**
- **posebne naknade i pristojbe**, odnosno posebne vodogosp. naknade, naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u zemlji i posebne vodogosp. naknade za izvađeni materijal iz vodotoka u iznosu **919.758,24 KM**
- **prihodi od pružanja javnih usluga**, i to: prihodi od prodaje drveta fizičkim osobama, sredstva za reprodukciju privatnih šuma, sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu Distrikta i usluge laboratorijskog ispitivanja plodnosti zemljišta u iznosu **143.757,02 KM**
- **ostale neplanirane uplate**, odnose se na refundaciju utroška električne energije za rad Crpne stanice „Đurići“ Vučilovac od Agencije za vode Sarajevo i JU „Vode Srpske“ Bijeljina u iznosu od **18.011,24 KM**
- **potpore iz inozemstva** od povratka namjenskog robnog kredita za steone junice u iznosu 988,75,00 KM i
- **ostali prihodi 50,00 KM.**

Člankom 21 stavkom 2 točki b) Pravilnika o finansijskom izvješćivanju proračuna propisano je da proračunski korisnici u obrazloženju izvršenja proračuna trebaju objasniti uzroke neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana značajnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, a po mogućnosti i kvantificirati odstupanja po uzrocima nastajanja.

Odjel nije dosljedno postupio sukladno navedenim odredbama s obzirom da je u obrazloženju kao plansku kategoriju uzeo podatke iz prvobitnog proračuna bez kasnijih usklađivanja rebalansima na koncu godine.

Povećanje naplate značajnijih prihoda u odnosu na plan bilo je kod naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (120,5 %), posebne vodogosp. naknade za izvađeni materijal iz vodotoka (105,3 %) i prihodi od pružanja javnih usluga (166,0 %).

Potrebno je osigurati pravodobno praćenje izvršenja plana prihoda radi njegovog usuglašavanja s planiranim veličinama i realnog obrazloženja odstupanja stvarnih od planiranih veličina i dosljedne primjene odredaba Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

5.5. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Tekući proračun Odjela za 2017. godinu odobren je u iznosu od 13.826.378,89 KM, a izvršen je u iznosu od 13.371.903,38 KM, odnosno 96,7 % plana (tablica br. 1 u prilogu Izvješća).

Člankom 9 stavkom 2 Zakona o izvršenju proračuna za 2017. godinu je propisano da proračunski korisnici sredstva koriste samo za namjene koje su određene proračunom i to do iznosa planiranog za tog proračunskog korisnika.

Prilikom unutarnje preraspodjele proračunskih sredstava za putne troškove, energiju i bankarske usluge, Odjel je premašio ograničenje od 10 % prvobitnog proračuna za te namjene. Preraspodjela je izvršena u okviru 10 % ukupnog tekućeg proračuna ali ukazuje na nerealnost u planiranju pojedinačnih pozicija i neprimjerenost u obujmu promjene namjene sredstava utvrđene prvobitnim proračunom.

Potrebno je radi osiguranja veće transparentnosti u postupku planiranja i nadzora namjenske uporabe odobrenih proračunskih sredstava, unutarnje preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10 % prvobitno odobrenog iznosa za te namjene, a povećanja iznad 10 % realizirati u postupku rebalansa proračuna.

5.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade

Izdatci za bruto plaće i naknade odobreni su proračunom u iznosu 1.365.378,98 KM, a izvršeni u iznosu od 1.344.023,90 KM ili 98,4% plana.

U okviru bruto plaća i naknada na bruto plaće se odnosi 1.333.769,69 KM, a na naknade 10.254,21 KM.

Doprinosi na teret poslodavca isplaćeni su u iznosu od 35.497,01 KM ili 92,2 % plana.

5.5.2. Izdatci za putne troškove

Izdatci za putne troškove odobreni su prvobitnim proračunom u iznosu 12.000,00 KM, preraspodjelom su uvećani na 19.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 13.331,38 KM ili 70,2 %.

5.5.3. Izdatci za energiju

Izdatci za energiju odobreni su u iznosu 97.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 55.938,08 KM ili 57,7%.

5.5.4. Izdatci za komunalne usluge

Izdatci za komunalne usluge odobreni su u iznosu od 27.800,00 KM, a izvršeni u iznosu od 14.862,33 KM, ili 53,5 %.

5.5.5. Izdatci za tekuće održavanje

Izdatci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu 429.000,00 KM, a izvršeni u iznosu od 362.939,23 KM ili 84,6 % plana. Najznačajniji izdatci odnose se na sanaciju šteta od poplava 223.187,78 KM, održavanje vodogosp. objekata 73.771,18 KM, održavanje vozila 19.503,84 KM i održavanje zelenih površina 18.626,40 KM.

5.5.6. Ugovorene usluge

Ugovorene usluge odobrene su u iznosu od 688.500,00 KM, a izvršene u iznosu od 588.744,32 KM ili 85,5%.

Od navedenog iznosa najznačajniji izdatci odnose se na: usluge nasipanja poljskih puteva 197.214,26 KM, ugovori o posebnim poslovima 175.343,81 KM, usluge zbrinjavanja pasa lotalica 100.000,00 KM, usluge laboratorijskog ispitivanja uzoraka 40.577,00 KM.

Izdatci za nasipanje poljskih puteva realizirani su zaključivanjem dva pojedinačna ugovora za nasipanje 35 poljskih puteva na temelju okvirnog sporazuma iz 2016. godine.

Odabir prioritetnih poljskih puteva za nasipanje vrši se na temelju prijedloga povjerenstva koje formira voditelj Odjela. Povjerenstvo vrši analizu prispjelih zahtjeva na temelju Odluke o utvrđivanju kriterija za odabir prioritetnih poljskih puteva i čišćenje kanala pored istih na području Brčko distrikta BiH broj 23-001329/15 od 3. 7. 2015. godine. Odluka sadrži osam kriterija kojim su postavljeni formalni uvjeti za podnošenje zahtjeva i određeni prioriteti vezani za status podnositelja, stanje puta, broj parcela, teritorijalna zastupljenost stanovništva. Odlukom nije izvršena hijerarhija kriterija niti način vrednovanja svakog konkretnog kriterija u okviru svih podnesenih zahtjeva tako da se vrednovanje vrši subjektivnim stajalištem povjerenstva.

Na temelju izvršene analize zahtjeva povjerenstvo sastavlja prijedlog puteva za nasipanje u tekućoj godini i upućuje ga voditelju odjela na odobravanje.

Potrebno je dopuniti kriterije za odabir prioritetnih poljskih puteva objektiviziranjem načina vrednovanja udjela pojedinačnog kriterija kako bi se istom metodologijom vrednovali svi zahtjevi i izvršilo njihovo rangiranje ili utvrđivanjem redoslijeda primjene pojedinačnog kriterija na temelju čega bi se izvršila ocjena prioriteta u okviru raspoloživog iznosa.

U razdoblju 1. 1. - 31. 10. 2017. godine realizirani su izdatci po ugovorima o djelu u iznosu od 175.343,81 KM.

Izdatci se odnose na naknade po ugovorima o obavljanju posebnih poslova. Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju 4 odluke Vlade o davanju suglasnosti za angažiranje 41 izvršitelja, za poslove za koje prema obrazloženju Odjela nisu predviđena radna mjesta. Uvidom u pojedinačne ugovore i zahtjeve za suglasnost Vlade Brčko distrikta BiH utvrđeno je da se ugovoreni posebni poslovi uglavnom odnose na poslove na realizaciji poticaja i druge poslove za koje postoje ispražnjene pozicije.

Zakonom o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH je propisano da se način angažiranja osoba, naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu.

Pravilnikom o radu propisani su forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova, dok su način angažiranja i visina naknade dani u nadležnost rukovoditelja tijela uprave bez postojanja utvrđenih procedura i kriterija koji bi osigurali načelo transparentnosti u postupku izbora izvršitelja i utvrđivanja visine naknade.

Izješćivanje Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima vršeno je dostavom jednog primjerka ugovora bez provjere prijave osobe na evidenciju Zavoda, što za posljedicu ima privremeno brisanje angažiranih osoba iz evidencije nezaposlenih osoba i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definiran obveznik uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti, tako da angažirane osobe tijekom rada nisu pokrivene zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u danim okolnostima mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Odredbama ugovora, u članku 2, utvrđena je obveza izvršitelja posla da voditelju Odjela podnosi mjesečna izvješća o obavljenim poslovima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da izvršitelji posebnih poslova nisu sastavljali i dostavljali mjesečna izvješća o vrsti i obujmu izvršenih poslova, niti su isti bili osnova za isplatu naknade.

Potrebno je definirati posebne poslove u Odjelu, izvršiti njihovo vrednovanje i definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu odredbi ugovora u dijelu mjesečnog izvješćivanja o obujmu i vrsti izvršenih poslova.

5.5.7. Tekuće potpore

Izdatci za tekuće potpore za 2017. godinu odobreni su proračunom u iznosu od 10.920.500,00 KM, a izvršeni u iznosu **10.829.263,58 KM** ili **99,2 %**.

Od navedenog iznosa na potpore pojedincima odnosi se 10.718.763,58 KM i na potpore neprofitnim organizacijama 110.500,00 KM.

Potpore pojedincima koje se odnose na poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji su odobrene u iznosu od 10.753.000,00 KM, a izvršene su u iznosu od 10.718.763,58 KM, ili 99,7 %. Odobravanje poticaja vrši se na temelju Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji je donesen 27. 7. 2017. godine, a stupio na snagu 1. 8. 2017. godine. Tijekom godine su vršene dvije izmjene koje su stupile na snagu 8. 8. 2017. godine i 16. 11. 2017. godine.

Javni poziv za poticaj u 2017. godini objavljen je 4. 8. 2017. i trajao od 14. 8. do 27. 9. 2017. godine. Odlukom voditelja Odjela od 26. 9. 2017. godine rok za podnošenje zahtjeva za poticaj produžen je do 2. 10. 2017. godine. Uz zahtjev za poticaj podnositelji predaju potrebnu dokumentaciju nužnu za stjecanje prava za korištenje poticaja. Na poledini zahtjeva se konstatira njegova kompletnost ili nedostajući dokumenti i rok za njihovo dostavljanje.

Tijekom trajanja javnog poziva korisnici mogu podnositi nove zahtjeve za korištenje sredstava poticaja koji se tretiraju kao dopuna prvobitno podnesenog zahtjeva. Rok za podnošenje zahtjeva za poticaje poljoprivredne proizvodnje je 45 dana od raspisivanja javnog poziva.

Člankom 5 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji regulirano je da pravo na poticaj imaju korisnici pod uvjetom: da su upisani u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata u Brčko distriktu BiH ili jednom od registara; da obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede ili provode mjere politike ruralnog razvoja u Brčko distriktu BiH koje obuhvaćaju mjere za: povećanje konkurentnosti, zaštitu ruralne okoline i leader pristup, diversifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima; da imaju prebivalište, sjedište ili posjeduju vlastito poljoprivredno zemljište na teritoriju Brčko distrikta BiH; da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za uskladištenje ili će biti potrošen kao reprodukcijski materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvoja; da su ispunili obveze prema Brčko distriktu BiH po osnovi: ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH; ugovora o robnim kreditima za steone junice; doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih za pravne osobe i poreznih obveza za pravne osobe. Korisnici koji ostvare pravo na poticaj dužni su dobivena sredstva namjenski koristiti.

Pravilnikom je namjensko korištenje veoma široko postavljeno u obliku izjave o namjeravanoj prodaji ili skladištenju za reprodukciju ili kasniju prodaju. Korisnici nemaju obvezu naknadnog dokazivanja prodaje i uskladištenja, kao ni namjenske uporabe ranije uskladištenih proizvoda, što dovodi u pitanje realizaciju postavljenog cilja stvaranja i unapređivanja **komercijalne** poljoprivredne proizvodnje, koja bi nakon finalizacije bila verificirana na tržištu.

Pravilnikom nisu definirani prioriteti u poticanju pojedinih vrsta proizvodnje niti su kvantificirana sredstva za ostvarenje postavljenih pojedinačnih ciljeva. Također, nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu njihovog ostvarivanja, tako da se mjerenje učinaka poticaja svodi na ukupno financijsko izvršenje proračuna.

Zbog nepravodobnog donošenja proračuna i Pravilnika o poticajima u 2017. godini, do njegovog donošenja dokumentiranje započete i okončane proizvodnje vršeno je na temelju privremenih zapisnika povjerenstva Odjela, koji su vršeni na zahtjev potencijalnih korisnika, na temelju kriterija iz Pravilnika za 2016. godinu.

Isplata poticaja za 2017. godinu započeta je 28. 9. 2017. godine zbog nadnevkava usvajanja proračuna i donošenja Pravilnika za 2017. godinu.

Uvidom u predmete po pojedinačnim zahtjevima utvrdili smo da su prije usvajanja Pravilnika za 2017. godinu, zbog nepostojanja kriterija, sastavljeni privremeni zapisnici po metodologiji iz prethodnih godina.

Uvidom u privremene zapisnike konstatirano je da je dio zapisnika sastavljan nakon okončanja kandidirane poljoprivredne proizvodnje, čime je umanjena vjerodostojnost dokumentiranja ispunjavanja uvjeta za poticaj.

Pravilnikom za 2017. godinu u članku 6 stavku 1 točke f) kao jedan od općih kriterija propisana je obveza poljoprivrednih proizvođača da sjetvu, sadnju, tov i držanje stoke vrši po standardnim tehnologijama sukladno suvremenoj stručnoj praksi.

U stavku 2 istog članka propisano je da ispunjavanje spomenutog kriterija utvrđuje povjerenstvo za poticaj.

Uvidom u zapisnike povjerenstva utvrđeno je da u značajnom broju zapisnika nije konstatirana primjena standardnih tehnologija i suvremene stručne prakse što je jedan od općih eliminatornih uvjeta za odobrenje poticaja.

Člankom 5 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji propisani su uvjeti za stjecanje prava na poticaj. Stavkom 1 tačkom e) spomenutog članka kao uvjet za stjecanje prava na poticaj propisana je obveza izmirenja obveza prema Brčko distriktu BiH. Sukladno odredbama članka 9 stavka 8 Pravilnika Odjel ima obvezu po službenoj dužnosti pribaviti navedene podatke.

Odjel je kao dokaz za ispunjavanje propisanog uvjeta nije dokumentirao vlastitu provjeru, nego je uzimalo izjavu podnositelja zahtjeva, što ne predstavlja pouzdan dokaz o izmirenju obveza.

Potrebno je uspostaviti učinkovite procedure kontrole ispunjenosti uvjeta za poticaj koje će osigurati pravodobnu i dosljednu provedbu Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu, kao i unificirano dokumentiranje njihovog izvršenja sukladno prirodi djelatnosti koja je predmet poticanja.

Potpore neprofitnim organizacijama odobrene su u iznosu od 167.500,00 KM, a izvršene u iznosu od 110.500,00 KM ili 66 %.

Sve potpore su pojedinačno pozicionirane u knjizi proračuna. Odobravanje i isplata izvršeni su sukladno Odluci o usvajanju Programa utroška tekućih potpora u Odjelu za 2017. godinu, na temelju pojedinačnih zahtjeva korisnika. Kriteriji za dodjelu su da je organizacija pozicionirana u Programu i da uz zahtjev mora priložiti Plan rada za 2017. godinu, Rješenje o registraciji i izvješće o utrošku potpore za prethodnu godinu.

Revizijom smo utvrdili da dio priloženih planova rada nema korelaciju sa zahtjevom za sredstvima i programom i nadležnošću Odjela. Odjel je formirao povjerenstvo sa zadatkom kontrole utroška ranije odobrenih sredstava tako da je zbog neodgovarajućeg pravdanja sredstava odbijen značajan broj zahtjeva. Odjel nema definirane procedure interne kontrole dodijeljenih potpora tako da je povjerenstvo radilo na temelju traženih kriterija u programu utroška potpora za 2016. godinu. Postojeći programi utroška potpora i kriteriji za dodjelu ne osiguravaju kontrolu namjenske uporabe neopravdanih potpora dobivenih u ranijim godinama niti potpora koje su u prethodnoj godini odobrene od drugog proračunskog korisnika. Među odobrenim zahtjevima samo je jedan korisnik u potpunosti opravdao primljena sredstva u prethodnoj godini tako da su izuzev njega potpore odobrene

korisnicima koji nisu koristili potporu u prethodnoj godini. Značajan dio tekućih potpora odobren je za stjecanje imovine neprofitnih organizacija (kapitalni potpore) bez postojanja uvjeta za adekvatnu provedbu zahtijevanih postupaka javnih nabava, kao i stvaranja uvjeta za naknadno praćenje njezine namjenske uporabe i sprečavanja njezinog otuđenja.

Potrebno je potpore neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji s programskim ciljevima Odjela.

Potrebno je definirati proceduru naknadne kontrole namjenskog korištenja odobrenih potpora s unificiranim formularima planova i izvješća korisnika potpore po analitičkim pozicijama prema odobrenim namjenama.

Potrebno je prilikom kreiranja programa utroška potpora u kriterije za dodjelu potpora uključiti pravdanje zadnje odobreno potpore bez obzira na godinu odobrenja i davatelja potpore – proračunskog korisnika Brčko distrikta BiH.

5.6. Proračun kapitalnih potreba

Odobrena sredstva proračuna kapitalnih potreba za razdoblje 2015. - 2017. godina iskazana su u iznosu 6.960.922,53 KM, a izvršena su u iznosu od 958.975,89 KM, ili 13,8 % izvršenja (Tablica 2 u prilogu Izvješća).

Revizijom je utvrđeno da su projekti 5804, 5806, 5812 i 5808 iz kapitalnog proračuna za 2015. godinu, amandmanima na proračun za 2017. godinu, kao projekti 8228, 8229, 8230 i 8231, preneseni u kapitalni proračun za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 2.421.883,03 KM iskazani kao nerealizirani u 2015. godini i odobreni u 2017. godini. Zbog dvostrukog iskazivanja projekata iskazani odobreni iznos treba umanjiti na 4.539.039,50 KM tako da je stepen ukupnog izvršenja 21,1%.

Ukupno odobrena sredstva za 2017. godinu (s prijenosom iz 2015. godine) iznose 3.536.258,33 KM, a izvršena su tijekom 2017. godine u iznosu od 159.283,45 KM ili 4,5 % od čega se najveći dio odnosi na projekte odobrene 2015. godine, a prenesene u 2017. godinu.

Navedeni preneseni projekti financiraju iz kreditnih sredstava Svjetske banke, a procedura nabave i realizacija projekata u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH vrši se preko APCU-Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata RS u Banja Luci.

Uzimajući u obzir postojanje posrednika za implementaciju projekata, složenost njihove realizacije i postojanja iskustava u korištenju inozemnih kreditnih sredstava moguće je očekivati prolongiranje rokova realizacije koji mogu dovesti do dodatnih troškova u vidu naknada i kamata.

Potrebno je s ciljem povećanja učinkovitosti u realizaciji kapitalnih projekata, pravodobno osigurati potrebne preduvjete za njihovu realizaciju (izvori financiranja, projektna dokumentacija, imovinsko-pravni odnosi, provedba postupaka javnih nabava) kao i uvođenje izvođača radova u optimalnim rokovima kako bi se projekti okončali u okviru razdoblja za koje su odobreni.

Potrebno je zbog složenosti procedure financiranja i nabave radova, prilikom realizacije navedenih projekata osigurati kontinuiran efektivan nadzor od Odjela, u cilju pravovremenog i detaljnog informiranja nadležnih institucija o tijeku projekta, obujmu, kvaliteti i vrijednosti izvršenih radova s ciljem omogućavanja poduzimanja

mjera za otklanjanje uočenih nedostataka i racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima.

5.7. Ostali nalazi

5.7.1. Godišnji popis sredstava i obveza na dan 31. 12. 2017. godine

Odlukom voditelja Odjela broj: 13-003301/17 broj akta 09-1165ST-001/17 od 16. 11. 2017. godine imenovano je Povjerenstvo za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala na zalih i tražbina i obveza.

Člankom 7 stavkom 1 Upute je propisano da je povjerenstvo za popis dužno izvršiti popis i da dostaviti ga Središnjem povjerenstvu i Trezoru najkasnije do 15. siječnja iduće godine.

Povjerenstvo Odjela je izvršilo popis stalnih sredstava i obveza na dan 31. 12. 2017. godine i dana 21. 2. 2018. godine sastavilo Izvješće o izvršenom popisu koji je dostavilo Direkciji za financije BD BiH i Središnjem popisnom povjerenstvu.

Usuglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja s Direkcijom za financije BD BiH izvršeno je 22. 2. 2018. godine, što znači da popis stalnih sredstava i obveza nije izvršen u propisanom roku, te isti nije pravodobno dostavljen Središnjem povjerenstvu i Trezoru, što nije sukladno članku 7 stavku 1 točki a) Upute.

Uvidom u popisne liste utvrdili smo da je imenovanje pojedinačnih stalnih sredstava vršeno preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (uređenje, regulacija, rekonstrukcija). U popisne liste uključena je i imovina koja ne pripada Distriktu ali je realizirana kroz kapitalni proračun (sadnice višegodišnjeg drveća u privatnim šumama) u vrijednosti 88.112,61 KM.

U izvješću je posebno iskazana vrijednost imovine u ZUP „Krug strojeva“ u iznosu od 3.076.078,95 KM, koja je iskazana na temelju stanja u knjigama. Zbog započetog postupka sudskog izvršenja Povjerenstvo nije imala pristup imovini, o čemu je sastavljena službena zabilješka.

Člankom 3 stavkom 1 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08) propisano je da povjerenstvo za popis sredstava, tražbina i obveza kod proračunskih institucija ima zadatak da vrši popis sredstava, tražbina i obveza sukladno Uputim, da kod popisa stalnih sredstava na vidnom mjestu stavi naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem, i sastavlja popise po uredima uz potpis službenika iz tog ureda.

Odjel nije uspostavio evidenciju i zaduženje stalnim sredstvima i inventarom po uredima.

Navedeni nedostaci ukazuju da je popis značajnim dijelom izvršen preuzimanjem knjigovodstvenih evidencija, a ne utvrđivanjem stvarne suštine sredstava i njihove realne vrijednosti na dan popisa.

Potrebno je kod višefaznog stjecanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek uporabe, a imenovanjem istog omogućiti njegovu pouzdanu identifikaciju sukladno njegovoj funkcionalnoj biti.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis sredstava, tražbina i obveza Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduživanja po uredima, obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.

6. KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu broj: 01-02-03-13-210/18 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Odjel u ostavljenom roku od 15 dana nije dostavio primjedbe na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća te on postaje konačan.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

7. PRILOZI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2017. godinu

Tablica br. 1

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2016.	Plan proračuna 2017.	Prerasp-odjela	Rebalans	Odobreni proračun	Izvršenje 2017	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.317.203,14	1.414.137,42	0,00	-48.758,44	1.365.378,98	1.344.023,90	102	98,4
611100	Bruto plaće i naknade	1.310.966,94	1.408.137,42	0,00	-55.158,44	1.352.978,98	1.333.769,69	102	98,6
611200	Naknade zaposlenim	6.236,20	6.000,00	0,00	6.400,00	12.400,00	10.254,21	164	82,7
612100	Doprinosi na teret poslodavca	38.415,74	40.053,84	0,00	-1.570,25	38.483,59	35.497,01	92,4	92,2
613000	Izdatci za materijal i usluge	1.062.618,38	1.662.330,00	0,00	-160.313,68	1.502.016,32	1.163.118,89	109	77,4
613100	Putni troškovi	7.853,96	12.000,00	7.000,00	0,00	19.000,00	13.331,38	170	70,2
613200	Izdatci za energiju	33.838,43	81.500,00	15.500,00	0,00	97.000,00	55.938,08	165	57,7
613300	Izdatci za komunalne usluge	16.264,12	27.800,00	0,00	0,00	27.800,00	14.862,33	91,4	53,5
613400	Nabava materijala	138.290,90	267.030,00	12.500,00	-70.000,00	184.530,00	90.574,00	65,5	49,1
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	27.413,50	42.900,00	1.500,00	0,00	44.400,00	29.313,58	107	66
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0,00	1.000,00	0,00	2.686,32	3.686,32	2.686,32		72,9
613700	Izdatci za tekuće održavanje	366.588,34	390.000,00	39.000,00	0,00	429.000,00	362.939,23	99	84,6
613800	Izdatci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	4.586,79	7.100,00	1.000,00	0,00	8.100,00	4.729,65	103	58,4
613900	Ugovorene usluge	467.782,34	833.000,00	51.500,00	-93.000,00	688.500,00	588.744,32	126	85,5
614000	Tekuće potpore	9.109.880,41	8.757.500,00	0,00	2.163.000,00	10.920.500,00	10.829.263,58	119	99,2
614200	Potpore pojedincima	9.000.880,41	8.590.000,00	0,00	2.163.000,00	10.753.000,00	10.718.763,58	119	99,7
614300	Potpore neprofitnim organizacijama	109.000,00	167.500,00	0,00	0,00	167.500,00	110.500,00	101	66
	Ukupno tekući izdatci	11.528.117,67	11.874.021,26	0,00	1.952.357,63	13.826.378,89	13.371.903,38	116	96,7

Proračun kapitalnih potreba**Tablica br. 2**

Godina	Odobreno	Izvršeno do 2016.	Izvršeno 2016.	Ukupno izvršenje	%
2015.	2.760.664,20	265.026,51	46.293,11	311.319,62	11,3
2016.	664.000,00	10.000,00	478.372,82	488.372,82	73,6
2017.	3.536.258,33	0,00	159.283,45	159.283,45	4,5
UKUPNO:	6.960.922,53	275.026,51	683.949,38	958.975,89	13,8

Prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka po vrstama**Tablica br. 3**

Opis	Ostvarenje 2016. g.	Plan prihoda	Ostvarenje 2017.	%
Prihodi od nefinanc. jav. poduz. i fin. javnih institucija	0,00	800,00	50,00	6,3
Administrativne pristojbe	1.525,00	20.000,00	1.916,10	9,6
Posebne naknade i pristojbe	906.948,00	891.500,00	919.758,24	103,1
Prihodi od pružanja javnih usluga	134.180,00	86.600,00	143.757,02	166,0
Neplanirane uplate-prihodi	24.693,00	0,00	18.011,24	
Potpore iz inozemstva-sredstva od povrata kredita u vidu steonih junica	264,00	3.000,00	988,75	33,0
Prihodi koji ne pripadaju Odjelu	6.975,00	0,00	0,00	0
U K U P N O:	1.074.585,00	1.001.900,00	1.084.481,35	108,2